

**POPIS ARHIVIRANIH EMISIJA REDAKCIJE NARODNE
GLAZBE I OBIČAJA HTV ETNOGRAFSKOG /
FOLKLORNOG SADRŽAJA SNIMLJENIH NA PODRUČJU
LIKE U RAZDOBLJU OD 1969. DO 1998. G.**

ALEKSEJ GOTTHARDI-PAVLOVSKY
Hrvatska televizija
10000 Zagreb, Prisavlje 3
e-mail: aleksej.gotthardi-pavlovsky@zg.tel.hr

UDK: 7.097:39[497.53 likaj]*1969/1998*
Priljeno: 25. 05. 1999.
Prihvaćeno: 01. 06. 1999.

Ovaj se popis pridružuje onom prošlogodišnjem, tj. popisu emisija iste redakcije snimljenih na području Slavonije, Baranje i Srijema, objavljenom u *Etnološkoj tribini* 21 (vol. 28, Zagreb 1998.). Namjera je, naime, prigodom svakog znanstvenog skupa HED-a posvećenom nekoj od hrvatskih regija, sastaviti i objaviti popis emisija dotične Redakcije snimljenih na području te regije, a s dugoročnim ciljem doprinosa sastavljanju cjelovite hrvatske etnografske/etnološke (odn. u tom smislu korisne) filmografije.

Budući da sve uvodne i popratne napomene (prošlogodišnjeg) popisa vrijede i za ovaj, neću ih ponavljati. Novost je jedino u uputi da se sada za sve informacije o domaćoj prodaji, tj. presnimavanju emisija HTV-a za distribuciju unutar Hrvatske, valja obratiti gđi. Ljerki Višnar, tel. 01/634 20 43.

Postoji, doduše, još jedna novost:

Odlukom Uredničkog kolegija HTV-a, od konca siječnja 1999. godine, emisije *narodne glazbe i običaja* — tj. one o hrvatskoj narodnoj kulturi — pridružene su novoosnovanoj Redakciji za poljoprivredu i selo. Nazdravlje!

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1969. GODINE

VELEBITE, STARČE SJEDOBRADI, film, crno-bijeli, 16 mm, traj. 28 min. 25 sek;
snimljeno u Lovincu, 4.-8. studenog;

urednik: Božo Potočnik, redatelj: Igor Michieli, snimatelj: Vladimir Trauber;
scenarist: Božo Potočnik

Sadržaj: Glazbena emisija u kojoj tradicijsku pučku glazbu svoga kraja na autentičnim lokacijama izvode mještani Lovinca (odjeveni u narodne nošnje): lički ojkan, orcanje, junačka pjesma o Janković Stojanu (uz gusle), svirka na dvojnica, diplama, dangubici... U emisiji je rekonstruirano i čijalo, te povorka svatovskih zaprega, kao i muška nadmetanja u bacanju kamena s ramena i hrvanju. Emisiju ne prati nikakav off komentar (etnološka interpretacija).

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1972. GODINE

PREKO KAPELE, LIČKE GORE, film, crno-bijeli umkher, 16 mm, traj. cca 30 min.; snimljeno po Lici (nije precizirano gdje), 21.-26. veljače;

urednik i scenarist: Božo Potočnik, redatelj: Igor Michieli; snimatelj: Vladimir Trauber.

Sadržaj: Glazbena emisija u kojoj tradicionalne pučke i u tom duhu novoskladane pjesme i kola izvodi estradni pjevač Jovo Kričković uz instrumentalni sastav Ivice Kosa i/ili skupinu Ličana (okupljenu u Zagrebu), odn. pratnju pučkog pjevača i svirača Mile Sekulića (iz Lovinca) na dangubici. Pjesme: Ja sam kršni Ličanin (D.Vojnović-J.Kričković-Z.Potočnik), Pjevaj mi, pjevaj sokole (xxx-D.Vojnović), Pokraj brda Mogorića (komp. i arr. D.Vojnović), Preko Kapele, ličke gore zelene (xxx), Ej, Lika dala devet generala (xxx), Lički ojkan (xxx), orcanje (xxx; izv. Pero Budak, Mile Sekulić i skupina Ličana), instrumentali: Ličko kolo I (D.Vojnović-Z.Potočnik) i Ličko kolo II (D.Vojnović-D.Vojnović).

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1973. GODINE

LIČKA SVADBA I / SVADBA U BILAJU - PROSIDBA I ZARUKE (prvi naslov je u arhivskim podacima Redakcije, a drugi na špici emisije), film, crno-bijeli, 16 mm, traj. 27 min. 02 sek.;

snimljeno u Bilaju, 10.-20. ožujka;

urednik: Božo Potočnik, scenarist: Josip Borčić, redatelj: Ivo Vrbanić, snimatelj: Ivo Orešković, montažerka: Vera Radosavljević.

Sadržaj: Igrano-dokumentarna emisija - rekonstrukcija običaja prošnje i zaruka u ličkom selu Bilaj, kojima prethode sekvence rasonode mještana u zimskim mjesecima - borbe bikova, bacanja kamena s ramena i igranja nijemog ličkog kola, gdje zatičemo i *glavne junake*, momka i djevojku. Svi su likovi naturščici, a svoje uloge igraju krajnje uvjerljivo. Odjeveni su u ličke nošnje s početka XX. stoljeća, no u masovnim je scenama većina ljudi u suvremenoj odjeći. Vrijeme snimanja otkrivaju i razni detalji, kao npr. službene zastavice tadašnje SR Hrvatske (hrv. trbojnica s petokrakom zvijezdom) na zaprežnim kolima *mladoženje*. Emisija je rađena u filmskoj maniri, tj. ne prati je nikakav off komentar.

Snimljen je i nastavak, *Lička svadba II.*, s prikazom svadbenih običaja, no nažalost, izgubljena je u televizijskoj arhivi.

PRELO U MOGORIĆU, film, crno-bijeli, 16 mm, traj. 27 min. 30 sek.;
snimljeno u Mogoriću, 20.-23. ožujka;

urednik: Božo Potočnik, suradnik: Jovo Kričković, redatelj: Ivo Vrbanić, snimatelj: Ivo Orešković.

Sadržaj: Igrano-dokumentarna emisija - rekonstrukcija običaja uz prelo u selu Mogorić. U tom ozračju *protagonisti* (članovi folklorne skupine iz Mogorića) izvode svoje tradicijske pučke pjesme (Pjevaj mi, pjevaj sokole, rozgalicu, Mogoriću, moj kameni grade, Aoj Liko, ravniya od Srijema), te kolo. U redakcijskim je podacima navedeno da je u doba snimanja običaj još uvijek bio živ.

EMISIJE SNIMLJENE TLJEKOM 1978. GODINE

BRINJE MOJE, film, color negativ, 16 mm, traj. 24 min. 26 sek.;;
snimljeno u Brinju, zimi;

urednik: Božo Potočnik, suradnik: Jovo Kričković, redatelj: Igor Michieli, snimatelj: Tomislav Kovačić.

Sadržaj: Dokumentarno-glazbena emisija sastavljena od glazbenih brojeva i kazivanja o pojedinim fragmentima prošlosti Brinja: kazivači govore o iseljavanju izazvanom gospodarskim razlozima, specijaliziranju u minerskoj struci, sudjelovanju antifašista — *ilegalaca* u Drugom svjetskom ratu (uz kadrove spomenika poginulim partizanima u Vodoteču). Nakratko je prikazana tradicionalna izrada tambura *kutarevki* i njezin kontrast, moderno industrijsko postrojenje za obradu drva. Glazbeni brojevi: pjesme (uz tamburaški sastav) Oj, nevene šestopere, Brinje moje, Lički bečarac, Lipih strana više Jezerana, Nasrid polja vrba rascvitala; instrumentalna svirka: Starinska polka (na dangubici), Čaroička pjesma (na dangubici), svirka na usnoj harmonici; ples: kolo Kukunješće (uz tamburaški sastav). Svi su sudionici emisije u suvremenoj odjeći. Emisiju prati i off komentar (koji nije etnološki), no njegov autor nije posebno naveden.

ZELENO JE LIŠĆE JELOVO, film, color negativ, 16 mm, traj. 24 min. 10 sek.;;
snimljeno u Lici, u zimi '78. ili '79. (mjesto snimanja nije navedeno);

urednik i scenarist: Božo Potočnik, redatelj: Igor Michieli, snimatelj: Vilim Folnegović.

Sadržaj: Glazbena emisija u kojoj obrade narodnih ličkih pjesama izvode: Ladarice, Jovo Kričković, te *muški kvintet* (mada se u slici pojavljuju samo četvorica pjevača). Sve je pjesme (osim Oj, Otočcu i Mila majko spremaj meni torbu) obradio Zlatko Potočnik. Stihove ličkih narodnih pjesama recitira Mile Rupčić. Izvođači ne nastupaju u nošnji, već u svojoj, suvremenoj odjeći. Pjesme: Razvila se jedna jela vita, Oj livado, rosna travo, Oj Otočcu (obr. Božo Potočnik), Zeleno je lišće jelovo, Lička mučkalica, Planinčica, Mila majko, spremaj meni torbu (obr. Božo Potočnik), Ličkom vođi od ustanka.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1979. GODINE

PAVE I NJEGOVE SAMICE, film, color negativ, 16 mm, traj. 29 min. 30 sek.;
snimljeno u Kutarevu, kraj Otočca, u travnju;

urednik: Hrvoje Markulj, scenarist i redatelj: Mladen Cesarec, snimatelj: Zlatan Gelb.
Sadržaj: Dokumentarni film o Pavi Šporčiću, graditelju žičanih glazbala, među kojima je i lička tambura samica. Filmska priča prati ga od odabira drva za glazbalo u šumi, do sajma u Otočcu, gdje prodaje svoje proizvode.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1986. GODINE

LIČKI DIVANI, film, color negativ, 16 mm, traj. 29 min. 40 sek;

snimljeno u Lici (točno mjesto snimanja nije navedeno, iako je to najvjerojatnije Ličko Lešće);

urednik: Božo Potočnik, scenarist i redatelj: Igor Michieli (snimatelj nije naveden).

Sadržaj: Zabavno-glazbena emisija iz serije *Vickazivanja*. Veća skupina Ličana (članovi tadašnjeg KUD-a *Ružica Brkljačić* iz Ličkog Lešća) uz glumicu Nelu Eržišnik i pjevača Jovu Kričkovića sjedi za stolom u gostionici i, uz jelo i piće, naizmjenice priča viceve. Neki su *crstice* iz života Ličana, a dosta ih je i erotskih. Priču povremeno prekidaju ličke narodne pjesme koje pjevaju svi zajedno. Čitava situacija je suvremena, tj. i prostor i odjeća sudionika odgovaraju vremenu snimanja. Izvedene su pjesme: Oj nevene šestopere, Preko Kapele, ličke gore zelene, te Rozgalica.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1987. GODINE

RASPUĆA V. (LIKA I.), film, color negativ, 16 mm, traj. 44 min. 54. sek.;

snimljeno u Sv. Petru, kraj Ogulina i Pakovcu, blizu Pazarišta;

urednik: Božo Potočnik, scenarist i redatelj: Dominik Zen, snimatelj: Vilim Folnegović.

Sadržaj: Dokumentarna emisija; peta epizoda etnografske putopisne serije *Raspuća*.

RASPUĆA VI. (LIKA II.), film, color negativ, 16 mm, traj. 44 min. 50 sek.;

snimljeno u Sv. Petru, kraj Ogulina i Kutarevu, kraj Otočca;

urednik: Božo Potočnik, scenarist i redatelj: Dominik Zen, snimatelj: Vilim Folnegović.

Sadržaj: Dokumentarna emisija; šesta epizoda etnografske putopisne serije *Raspuća*. Pave Šporčić ml. iz sela Kutarevo nastavlja vještinu naučenu od oca — gradnju žičanih glazbala, među njima i ličke tambure samice.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1994. GODINE

ŽIVOT NA PRVOJ CRTI (PERUŠIĆ, LIKA), film color negativ, 16 mm, traj. 26 min. 38 sek.;

snimljeno u Perušiću i okolici (Kaluderovac i Pocrnići), 9.-15. svibnja;

urednik: Igor Michieli, scenaristi: Nada Danojević i Aleksej Pavlovsky, redateljica: Nada Danojević, snimatelj: Dragan Ruljančić, montažerka: Vesna Štefić.

Sadržaj: Dokumentarna emisija o životu Perušića u doba Domovinskog rata, nadomak ratnoj zoni. U njoj se govori o radu tamburaškog orkestra i folklornog društva koji su održavali probe tijekom čitavog rata, kadgod su to prilike dopuštale. Prof. Vjekoslav Malekin (iz Perušića) govori o povijesnim znamenitostima Perušića, spominjući razdoblje turske vladavine. Emisija nam govori kako je povijest ovoga kraja uvijek bila obilježena vojskama i ratovima, a život je, unatoč tome, tekao dalje — narod je morao opstati. Članovi KUD-a *Perušić* u nošnjama svoga kraja na seoskim lokacijama perušićke okolice izvode kolo uz pjesmu, te nijemo ličko kolo.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1996. GODINE

IZA KLEKA VJETAR PUŠE, film, color negativ, 16 mm, traj. cca 30 min.;

snimljeno u Ogulinu, u prosincu;

urednik: Igor Michieli, scenaristica i redateljica: Nada Danojević, snimatelj: Mile Tapavički, montažerka: Vesna Štefić.

Sadržaj: Glazbeno-dokumentarna emisija o očuvanju tradicijske baštine Ogulina u radu KUD-a *Klek*. Posebna sekvenca govori o njihovoj nošnji, čiji se primjerci čuvaju u gradskom muzeju, dok u rekonstruiranoj sceni prela starije članice prepričavaju nekoliko priča i legendi toga kraja. Emisija se uglavnom sastoji od glazbenih brojeva - plesova i pjesama ogulinskog kraja koje (što a cappella, a što uz tamburaški sastav) u nošnjama izvode stariji i mlađi članovi KUD-a. Kola i plesovi: Igra kolo u dvadeset i dva, Alaj, raširi se, moje kolo malo, Kruške, jabuke, šljive, Oguline, da ti nije Kleka. Pjesme: Kreće se lađa, Dragi dragu kraj večere kara, Dvadeseta godinica (uz rekonstrukciju običaja oprastanja mlade od majke). Pojedini plesovi imaju naglašenije koreografske elemente.

EMISIJE SNIMLJENE TIJEKOM 1998. GODINE

32. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA - PRIDVORJE, RAJKI, LOVINAC, beta sp vrpca, traj. 24 min. 10 sek.;

snimljeno u studiju HTV-a, u Zagrebu, između 24. i 16. srpnja 1998.;

urednik: Aleksej Pavlovsky, redatelj: Igor Michieli.

Sadržaj: Glazbena emisija snimljena prigodom održavanja 32. međunarodne smotre folklora u Zagrebu. Odabrane tradicijske pjesme i plesove svoga kraja u studiju HTV-a izvode tri folklorne skupine — sudionice Smotre — od kojih je jedna iz Lovinca. Izvode ojkan, Ličko kolo i Đikac.